

[Arbejdsministeren]

Til hr. Ninn-Hansen kan jeg desværre ikke rette den samme tak, som til hr. Fogh Rasmussen. Jeg tror, jeg tog meget fyldige noter fra hr. Ninn-Hansens indlæg, men der var vist ikke en eneste bestræbelse på at få en drøftelse i gang på tværs af de politiske skel om den sag, der faktisk optager erhvervslivet meget, nemlig spørgsmålet om en demokratisering af erhvervslivet, gennemførelsen af en overskudsdelingsordning.

Hr. Lawaetz gør sig skyldig i den misforståelse, som ofte præger den offentlige debat om overskudsdeling, idet hr. Lawaetz siger, at lønmodtagerkapitalen jo ikke løber den samme risiko som anden kapital i samfundet. Dertil vil jeg gerne sige, at de penge, som lønmodtagerne får, og som bliver deres ejendomsret i deres egne virksomheder i de virksomhedsfonde, der opbygges, eller gennem fællesfonden, er selvfølgelig lige så risikovillige som al anden ejerkapital i erhvervslivet. Det vil sige, at går virksomheden ned, og der er penge placeret i en virksomhedsfond ejet af lønmodtagerne, går denne ejerkapital selvfølgelig tabt på lige fod med den øvrige ejerkapital i virksomheden.

Så forstod jeg, at fru Lilli Gyldenkilde mente, at regeringen i kraft af det økonomiske forlig med forligspartierne havde solgt ud til forligspartierne. Jeg forstod på en række borgerlige ordførere, at de borgerlige ordførere mente, at det var forligspartierne, der havde solgt ud til regeringen. Kendsgerningen er, som det jo nu også ganske tydeligt er fremgået af debatten, at spørgsmålet vedrørende overskudsdeling er der ikke enighed om mellem de fire partier, og enhver har selvfølgelig mulighed for at forfægte sine synspunkter her i folketinget. Men vi vil da gerne prøve også at overbevise forligspartier, vi ikke er enige med, om disse ting, sådan at vi kan komme videre.

Så har jeg forstået socialistisk folkepartis strategi for dannelsen af økonomisk demokrati i det danske samfund på følgende måde: for det første, at det skal tage meget, meget lang tid. Jo flere årtier, det kan tage, jo bedre er det. Meget, meget, meget lang tid. Hvis man kunne få en klar erklæring fra regeringen om, at der ikke ville ske fremskridt i dette århundrede, ville man i sig selv i socialistisk folkeparti betragte dette som en positiv tilkendegivelse.

For det andet, at det er vigtigt, at lønmodtagerne, inden man overhovedet kommer i gang med at demokratisere ejendomsretten, forlods er sikret vetoret over for alle vigtige beslutninger i virksomhederne. Det er jo en smuk tanke i hvert fald. Det ene var en meget langsigtet tanke, men dette er i hvert fald en meget smuk tanke, og dertil er der vel kun at sige: tror fru Lilli Gyldenkilde virkelig, det er muligt at sikre lønmodtagerne en så afgørende indflydelse i virksomhederne uden det fundament, der ligger i en ejendomsretsreform? Jeg tror det personlig ikke. Fru Lilli Gyldenkilde burde have holdt sig til det citat fra socialdemokratiets arbejdsprogram, som hun fuldstændig korrekt og meget smukt læste op her fra talerstolen, og hvori der tales om en øget indflydelse for de ansatte, hvori der tales om et øget hensyn til miljøet selv i krisetider. Det skulle man holde sig til. Det er ikke lette mål at realisere, men det er realistiske mål. De kan gennemføres i praksis. De kan skabe forhåbninger, hvori man målsætning om, at man end ikke vil tale om demokratisering af ejendomsretten, før lønmodtagerne har fået den uindskrænkede vetoret over for alle vigtige beslutninger i virksomhederne, i realiteten blokerer et fortsat fremskridt.

Så forstod jeg også, at borgerlige partier end ikke måtte blande sig i diskussionen om overskudsdeling og demokratisering af ejendomsretten. Se tilbage på historien! Er en lang række af de fremskridt, der er skabt i samfundet, og som også fru Lilli Gyldenkilde er glad for, ikke netop skabt i samarbejde mellem borgerlige partier og partier med rod i arbejderbevægelsen?

Så vil jeg sige til fru Lone Dybkjær, som var meget vred over den socialdemokratiske ordførers indlæg, at vi, socialdemokratiet – det er måske ulykkelig kærlighed – aldrig opgiver forhåbningen til det radikale venstre og da slet ikke i dette spørgsmål, hvor der på afgørende punkter er grundlæggende overensstemmelse og på ét punkt – indrømmet – uenighed, men der er på afgørende punkter i både sigtet og principperne for opbygningen af ordningen en enighed, som jeg mener at vi simpelt hen er forpligtet til under en eller anden form at drøfte med hinanden for at se, hvordan vi kan videreudvikle den.

Hr. Arne Melchior sagde, tror jeg, jeg har skrevet det ned, at det var en provokation